

ภาคผนวก จ
สัมภาษณ์กองทุนสวัสดิการตำบลโนนสำราญ
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสำราญ อ.เมือง จ.ชัยภูมิ

ผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายวิรพงษ์ แสนจันทร์
2. นายวงเดือน บุตรแสน
3. นางสาวยล ศรีวิรัตน์การกุล
4. นางดวงพร เพ็งปอพาน
5. นางอภิญญา จงกล
6. นายปรีชา กุลนอก

ผู้สัมภาษณ์ : กิจกรรมของกลุ่มที่เป็นด้านการเงินมีกิจกรรมอะไรบ้าง อยากให้พูดถึงประวัติการเกิดขึ้นด้วย

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : เริ่มแรกมาจากกองทุนบริการ ก่อนจะพัฒนามาเป็นสถาบันการเงิน กองทุนสวัสดิการชุมชนของตำบลโนนสำราญ เกิดจากสภาองค์กรชุมชน คือสภาองค์กรชุมชนเป็นกลุ่มหลาย ๆ กลุ่มรวมกัน ให้กลุ่มต่าง ๆ มีที่ทำงานเหมือนสภา อบต. ถ้าอยู่กระจัดกระจาย การทำงานก็จะกระจัดกระจาย สภาองค์กรชุมชนก็เลยเอาองค์กรต่าง ๆ มารวมกัน เวลาประชุมหารือกันก็เรียกกลุ่มองค์กรมาประชุมหารือกัน หาปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหาของชุมชน พอมีสภาองค์กรชุมชนแล้วก็เลยมาตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการหรือว่าวันละบาท ชื่อเต็ม ๆ ว่า “กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลโนนสำราญ” เรียกง่าย ๆ ว่า “ออมวันละบาท”

ผู้สัมภาษณ์ : วัตถุประสงค์คืออะไร ต้องการแก้ปัญหาหรือว่าอยากให้มีรายได้หมุนเวียนในชุมชน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : วัตถุประสงค์ก็คือให้คนในชุมชนมีความรักสามัคคีกัน ย้อนไปสมัยก่อน อย่างเกิดแก่เจ็บตาย สมัยก่อนต้องดูแลพึ่งพากัน เช่น คลอดลูก ต้องหาหมอตำแยไปช่วย พอออกลูกแล้วก็นอนเฝ้าอยู่ไฟ 9-10 คืน มีการดูแลกันเรื่องเกิด เรื่องป่วย เมื่อก่อนคนเจ็บคนป่วยก็ต้องเฝ้าดูแลกัน หรือถ้าตาย ก็ต้องไปดูแลกัน ก็เลยเอาจุดตรงนั้นมาประยุกต์ใช้

ผู้สัมภาษณ์ : แรกเริ่มเลยมีจำนวนคนที่ทำหรือดูแลกลุ่มสวัสดิการ แขนงมีกี่คน

นางสาวยล ศรีวิรัตน์การกุล : เป็นคณะกรรมการ 11 คน มาจากแต่ละหมู่บ้าน มีสิบหมู่บ้าน คนที่สิบเอ็ดคือนายกเอามาเป็นกรรมการร่วม

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ก่อนได้กรรมการก็จะเรียกผู้นำชุมชน ตั้งแต่ผู้ใหญ่บ้านกำนัน นายก อบต. สมาชิก อบต. หัวหน้ากลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ผู้นำทั้งหมดมาคุยกัน ในที่ประชุมก็ตั้งกรรมการมาจากนั้น

ผู้สัมภาษณ์ : แสดงว่าผู้นำนี้มาจากผู้นำขององค์กรชุมชน คัดสรรมาจากแต่ละกลุ่มแล้วสมาชิกมาจากทั้งสิบหมู่บ้านเลยใช่ไหมครับ

นางสาวยล ศรีวิรัตน์การกุล : ค่ะ ทั้งสิบหมู่บ้าน กรรมการไปหามา ใครต้องการเขาก็เก็บเงิน

ผู้สัมภาษณ์ : ตอนแรกสมาชิกมีกี่คน

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : 329 คน

ผู้สัมภาษณ์ : ปัจจุบันมีกี่คน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : 1800 คน

ผู้สัมภาษณ์ : ตอนแรกที่ตั้ง กองทุนหมุนเวียนที่เริ่มมีจำนวนกี่บาท

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : แรก ๆ ก่อตั้ง ให้คณะกรรมการไปรวบรวม รับสมัคร สมาชิกแต่ละบ้านมา ก็จะได้สมาชิกรวมกันแล้ว 325 คน เงินก็เก็บมาพร้อมวันละบาท เก็บทีละสามเดือน ค่าสมัครยี่สิบบาท คนหนึ่งเสียเก้าสิบบาท เริ่มแรกได้เงิน 29,610 บาท ที่เริ่มก่อตั้ง ส่วนการจัดสวัสดิการระเบียบตั้งเอาไว้ว่าต้องเป็นสมาชิกครบหกเดือนจึงได้สวัสดิการ

ผู้สัมภาษณ์ : ปันผลสมาชิกในรูปแบบใดบ้าง

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ระเบียบจะมีการจัดสวัสดิการอยู่ 9 เรื่อง เน้นเรื่องเกิด หมายถึง สมาชิกที่เป็นแม่คลอดบุตร พอลูกออกมาเราจะรับขวัญ 500 บาท แม่นอนโรงพยาบาลให้คืนละ 100 บาท แต่ไม่เกินห้าคืน ต่อไปอีกเรื่องป่วยนอนโรงพยาบาลให้คืนละ 100 บาท แต่ไม่เกินสิบคืนของหนึ่งปี ต่อคนต่อปี คนหนึ่งถ้านอนสิบคืนก็เอาไปเลยพันบาท ส่วนเสียชีวิตถ้าครบหกเดือนจ่าย 2,500 บาท ครบหนึ่งปีจ่าย 5,000 บาท ขึ้นไปเรื่อยจนถึงสูงสุดสามหมื่นบาท

ผู้สัมภาษณ์ : แนวคิดแบบนี้เริ่มแรกคิดเอง หรือว่ามีคนให้คำปรึกษา หรือว่ามีคนมาช่วย หรือไป ดูงาน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ระเบียบนี้มีมาจากครูชบ ยอดแก้ว ที่ภาคใต้

ผู้สัมภาษณ์ : เคยไปดูงานไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ไม่เคย แต่ว่าเอามาจากสภาองค์กรชุมชน นายประจวบ แต่งทรัพย์ ไปถอดแบบมาจากตำบลบ้านขาม อำเภอจตุรัส เขาเอามาจากครูชบอีกทอดหนึ่ง พอมาจัดตั้งสภา ก็ไปประชุมเรื่องสภาบ่อย สภาอยู่ร่วมกับสวัสดิการ มีสภาองค์กรชุมชนตำบล มีกองทุนสภา มีกองทุนสวัสดิการ ต่อมาจึงมีสถาบันการเงิน แต่ละหมวดมีกรรมการดูแล

ผู้สัมภาษณ์ : กองทุนสภาเอาไว้ประชุมกัน กองทุนสวัสดิการคือที่ถามตอนนี้ และมีสถาบันการเงินต่างหาก ใช่ไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : คือสามองค์กรเครือข่ายกัน คนทำงานก็เป็นคนเก่า อยู่ในกลุ่มนั้นแหละ งบประมาณก็เอาเงินมาอุดหนุนกองทุนสวัสดิการ 50,000 บาท ของกองทุนสวัสดิการก็มาตั้งสถาบันการเงิน โดยเอาเงินกองทุนสวัสดิการมาฝากสถาบันการเงิน 944,000 บาท

ผู้สัมภาษณ์ : ปัจจุบันสถาบันการเงินมีทุนหมุนเวียนเท่าไรครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ประมาณล้านกว่าบาท

ผู้สัมภาษณ์ : แสดงว่าในสามกลุ่ม กองทุนสภา กองทุนสวัสดิการ แล้วก็สถาบันการเงิน ผู้บริหารก็จะเป็นผู้นำจากองค์กรชุมชนมาบริหารในลักษณะของกรรมการ แล้วจำนวนคนละครับ มีสิบเอ็ดคนเหมือนเดิมหรือเปล่า

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : สถาบันการเงินจะมาก่อน คือมีการมาลงหุ้น สถาบันการเงินมีคนมาลงหุ้นทั้งหมด 49,600 บาท หุ้นละ 100 บาท สมาชิกประมาณ 52 คน คณะกรรมการ 24 คน เงินฝากของกองทุนสวัสดิการ 944,000 บาท เงินอุดหนุนจากสภา

องค์กรชุมชน 50,000 บาท เงินในบัญชี 2,135.83 บาท เงินสด 6,707 บาท รวมเงินทั้งหมด 1,052,442 บาท

ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องของกองทุนสวัสดิการมีการประชุมกันยังงัย

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ปีหนึ่งก็ประมาณ 3 ครั้ง แล้วแต่ความจำเป็น ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ประชุม แต่ในสามเดือนต้องประชุมครั้งหนึ่ง

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วสถาบันการเงินมีการประชุมอย่างไร

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ปีที่แล้วประชุมสองครั้ง ไม่เกินสามครั้ง

นางสายยศ ศรีวิรัตน์การกุล : ยืมเงินไปมีดอกเบี้ย เรามาจัดสรรกำไรคืนผู้ถือหุ้น มีเงินคืนให้สถาบันการเงิน ให้องค์กรชุมชน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์

ผู้สัมภาษณ์ : สมาชิกที่ไม่ได้อยู่ในสถาบันการเงิน ก็ต้องเป็นสมาชิกที่มาจากกองทุนสวัสดิการใน 10 หมู่บ้าน มีจากที่อื่นมาฝากอีกไหมครับ

นางสายยศ ศรีวิรัตน์การกุล : ช่วงนี้เราไม่ได้เปิดกว้าง พอมีช่วงประมาณปลาย ๆ เดือนที่แล้ว ธกส. เข้ามา อยากมาดูแลช่วย เพราะช่วยเอาข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์ จะเอาผู้เชี่ยวชาญมาเป็น พี่เลี้ยง คณะกรรมการก็ต้องการ เพื่อจ่ายเงินไปมีปัญหา เขาก็แนะนำเรา คณะกรรมการตัดสินใจให้ ธกส. เข้ามา ธกส. เข้ามาสองครั้งแล้ว แต่ตอนนี้กำลังยุ่งมึนงานทำหลายอย่างยังไม่ได้เข้ามา

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ทาง ธกส. มีนโยบายตั้งธนาคารหมู่บ้าน หรือสถาบันการเงินของตำบล ในจังหวัดชัยภูมิตั้งแล้วที่ตำบลโพธิ์ทอง แต่โน่นสำราญ ธกส. ไม่ได้เข้ามาตั้ง เราตั้งมาก่อน ธกส. เลยมาดูว่ารูปแบบเป็นอย่างไร เหมือนของธนาคารหรือไม่ จึงมาหาข้อมูลวันที่ 18 ธันวาคม จะมาอีก

ผู้สัมภาษณ์ : แสดงว่ามีแต่ ธกส. ที่เข้ามาดู ก่อนหน้านีมีแต่คนในชุมชนบริหารกันเอง ในรูปแบบคณะกรรมการ ในเรื่องกองทุนสวัสดิการ สถาบันการเงิน นี้ เราเคยผลักดันเข้าไปในระดับจังหวัดไหมครับ ว่าเรามีรูปแบบอย่างนี้ จะเอาไปขยายผลให้ชุมชนอื่น มีไหมครับ เรื่องสวัสดิการ สถาบันการเงินของชุมชน เรื่องแบบนี้เราเคยผลักดันเข้าไปในระดับจังหวัดไหมครับ จังหวัดมาดู เอาไปขยายผลให้ชุมชนอื่นดู มีไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : กองทุนสวัสดิการเป็นนโยบายของรัฐบาล เรียกว่า รัฐสวัสดิการสามขา ขาหนึ่งของชาวบ้าน ขาหนึ่งขององค์กรท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. ส่วนหนึ่งของรัฐบาล ถ้าชาวบ้านเขาออมได้บาทหนึ่ง ท้องถิ่นจะต้องช่วยบาทหนึ่ง แล้วรัฐบาลช่วยอีกบาทหนึ่ง คือสามขา เป็นการจ้ดสวัสดิการให้ชาวบ้าน โดยที่ทางรัฐบาลจะไม่มาจัดให้ ให้ชาวบ้านจัดสรรเรื่องสวัสดิการกันเอง

ผู้สัมภาษณ์ : หมายถึงว่าเราต้องสร้างกลุ่มขึ้นมาก่อน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : เกี่ยวกับเขาจะรับรององค์กรให้เรา หนึ่ง จะต้องทำสลิปเปอร์เซ็นต์ของจำนวนหมู่บ้านในตำบล จะต้องเป็นสมาชิก ครั้งหนึ่งของหมู่บ้านในจำนวนคน ถ้าหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน เข้าร่วม 6 หมู่บ้าน ก็เกินครึ่ง ข้อนี้ผ่าน ข้อที่สอง จะต้องมีส่วนชิกรอย่างน้อย 150 คน ขึ้นไป ข้อที่สาม จะต้องตั้งองค์กรผ่านหนึ่งปี ตั้งกองทุนขึ้นมาหนึ่งปีก่อนของเราเข้าสามข้อนานแล้ว เพราะว่าของบสนับสนุนวันละบาทได้เป็นรอบที่สามที่สี่แล้ว ได้เงินประมาณห้าแสนกว่าที่ทางรัฐบาลช่วยเหลือมา งวดแรกห้าหมื่นกว่า งวดที่สองแสนกว่า

ผู้สัมภาษณ์ : ในจังหวัดเคยไปผลักดันแบบไหน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : มันเกี่ยวกับสภาองค์กร เพราะว่าเราทำงานร่วมกัน ไม่ใช่เราทำเฉพาะตำบลเรา มีของจังหวัด ของอำเภอเขา แล้วที่รับผิดชอบดูแลเราอยู่ คือ พมจ. ของศูนย์พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ องค์กรของเราอย่างตำบลโนนสำราญนี้ก็ทางศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่สิบ ก็เอาตำบลโนนสำราญเป็นตำบลต้นแบบเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิการสังคม เราก็เลยมีหน่วยงานหนุนหลายหน่วยงาน ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่สิบก็มาช่วยหนึ่ง ตั้งแต่เริ่มใหม่ ๆ พอตั้งขึ้นมาแล้ว คณะกรรมการนี้กลัวว่าสวัสดิการไม่ได้กลัวเงินหมดแล้วมันล้ม หน่วยงานไหนเข้ามา เราก็คุย เราก็หาเงินเข้ามา พอเราคุยว่าเราจัดตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นมาแล้ว แต่ว่าทำอย่างไรมันจะไม่ล้ม เลยคุยกับทางผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการก็เลยหาวิธีว่าจะช่วยโดยไปเป็นเครือข่ายทำงานร่วมกัน ก็เลยพากันไปคุย ไปทำงานร่วมกับศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่สิบ แต่เขาก็ช่วยมาในรูปกรณีผู้ด้อยโอกาส เขาให้มาสองหมื่น เราก็ให้ผู้ด้อยโอกาสบริจาคให้เข้ากองทุนหมื่นหนึ่ง

ผู้สัมภาษณ์ : แสดงว่าประเด็นในการเคลื่อนเข้าไปในระดับจังหวัดนี้ ใช้ในรูปแบบของสภาองค์กรชุมชน เพราะสภาองค์กรชุมชนจะเชื่อมโยงกันในระดับจังหวัด ระดับชาติต่อไป

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : พอเข้าไประดับชาติก็มีหลายประเด็น

ผู้สัมภาษณ์ : ประเด็นเกี่ยวกับสวัสดิการ ออมทรัพย์ แล้วก็สถาบันการเงินนี้ เราเคยเอาไปเสนอระดับจังหวัด แล้วยื่นต่อไประดับชาติไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ยังไม่ได้ทำ เพราะว่าไม่ใช่อยากตั้งอะไรมา คือว่าทางจังหวัดบอกว่ากองทุนสวัสดิการไม่มีนโยบายปล่อยเงินกู้ ทีนี้เงินเรามีเยอะพอที่บริหารจัดการได้ ถ้าเราเอาเงินไว้เฉย ๆ ก็กลัวว่าไม่พอจัดสวัสดิการ เลยมาคุยกันว่า เราต้องบริหารจัดการเงินให้มันงอกเงยขึ้น พอเราเอามาปล่อยให้สมาชิกกู้ ทางจังหวัดทั่วถึงมาว่าไม่มีนโยบายให้กองทุนสวัสดิการปล่อยเงินกู้ ถ้ามีเงินมาก จะจัดสวัสดิการมากก็ไม่เป็นไร แต่ปล่อยเงินกู้ไม่ได้ ถ้าจัดตั้งสถาบันการเงิน ไม่ว่า แต่สวัสดิการนี้เอามาปล่อยเงินกู้ไม่ได้ เราจะทำยังไงให้เงินมันงอกเงยก็เลยมาคุยกันว่าเราจัดตั้งสถาบันการเงินขึ้น โดยคณะกรรมการรุ่นเก่า ๆ มาบริหารจัดการ

ผู้สัมภาษณ์ : ดอกเบี้ยที่เราปล่อยให้สมาชิกกู้สูงกว่าดอกเบี้ยธนาคารทั่วไปไหม

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : 12 บาทต่อปี ถูกกว่าหนี้ในระบบ

ผู้สัมภาษณ์ : นับตั้งแต่เริ่มต้นที่มีสวัสดิการรวมเวลาแล้วกี่ปี

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : จัดตั้งตั้งแต่ปี 51 วันที่ 1 พฤศจิกายน 2551 สี่ปีเศษ

ผู้สัมภาษณ์ : คิดว่าพึ่งตัวเองได้ระดับหนึ่งไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ถ้าพูดเรื่องพึ่งตนเอง จากสวัสดิการที่เราวางระเบียบไว้ เราจัดตามนั้น เงินไม่มีปัญหา มีระเบียบอยู่ เราไปทำระเบียบเอาไว้

ผู้สัมภาษณ์ : ปัญหาอื่นมีไหมครับ เรื่องเงินไม่มี เรื่องการจัดการ หรือเรื่องอื่น

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ก็มีปัญหारेื่องทำบัญชี ทำเอกสาร ปัญหา คณะกรรมการแต่ละคนเรื่องเก็บเงินออม ก็มีนิด ๆ หน่อย ๆ ธรรมดา

ผู้สัมภาษณ์ : บัญชี ไม่มีความรู้ หรือว่ายุ่งยากตรงไหน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : คณะกรรมการมีสมุดบัญชีสมาชิกแต่ละคนแต่ละเล่ม รับผิดชอบของใครของมัน แต่เราอยากได้ข้อมูล กรรมการคนนี้อาสาสมัครของเจ้ามาสมัครทั้งหมดเท่าไร ลาออก ตายเท่าไร กรรมการเขาจะดูแลแต่ละหมู่บ้านไป รับผิดชอบของใครของมัน ให้ทำรายละเอียดมา เพราะเวลาเราขอเงินอุดหนุน เราจะทำข้อมูล เขาเรียกทำงบดุล

ไปให้ทางจังหวัดพิจารณาว่าสมาชิกเหล่านี้ใช่สมาชิกจริง ๆ หรือไม่ การใช้เงินมีเงินเท่าไร ใช้สวัสดิการไปเท่าไรแล้ว เงินเข้ามายังไง เราจะดูรายละเอียด

ผู้สัมภาษณ์ : ปัญหามันเกิดเพราะเขาทำรายละเอียดไม่ทัน หรือว่ายังไง

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : คือทำไมทันสมัย เป็นระบบเก่า ๆ พอให้สรุปก็ไม่ค่อยได้รายละเอียด หรือได้ก็ช้า ก็บกพร่องตรงนี้ อย่างอื่นก็ไม่ค่อยมีอะไร

ผู้สัมภาษณ์ : เรื่องของการเก็บเงินละครับ

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : เก็บเงินก็กรรมการ กรรมการแต่ละคนไปเก็บของใครของมัน ไม่ค่อยมีปัญหา มีแต่กรรมการเก็บเงินไว้แล้วไม่ส่งมา บางครั้งสิ้นเดือนแต่ละเดือนต้องออกก่อน ณ วันนี้เงินสดในมือเหรียญกษาปณ์เยอะ ประมาณหกหมื่นกว่าบาท มีเงินหมุนเวียนของกองทุน วันละบาทประมาณล้านแปดแสน เราเอาไปฝากสถาบันการเงินเก็บดอกเบี้ย สี่พัน แล้วก็จ่าย ล้านสาม เงินใส่ในบัญชีเราสี่แสนกว่าสามารถตรวจสอบได้ เงินสดอยู่กับเหรียญกษาปณ์แปดพันเก้าร้อยยี่สิบห้าบาท

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : เราก็บริหารจัดการมาเรื่อย ๆ ส่วนมากไม่ค่อยได้ไปถอนเงิน เพราะเงินเก็บจากสมาชิกก็พอจ่าย เราไปฝากธนาคารไม่ได้ดอกเบี้ยมาก

ผู้สัมภาษณ์ : นอกเหนือจากกิจกรรมที่ทำด้านการเงิน การออมทรัพย์ สวัสดิการ และสถาบันการเงิน มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายที่เป็นกิจกรรมอื่นหรือไม่ เช่น มีหน่วยงานอื่น ๆ อยากร่วมมาดูแล หรืออาจอยากแลกเปลี่ยนความรู้กัน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : มีครับมี อย่างปีงบประมาณที่แล้ว ผมก็ได้ไปให้ความรู้ร่วมกับศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่สิบ ห้าตำบล ที่เป็นตำบลนำร่อง เรามีโครงการจัดตั้งตำบลต้นแบบทุกปี ปีละห้าตำบล ต้องมีกองทุนสวัสดิการทุกตำบล เลยให้ผมไปเล่าถึงการดำเนินงานพูดประสบการณ์ให้ฟัง เขาบอกว่าถ้าเอาวิทยากรมันไม่ใช่ของแท้ ก็เลยเอาของที่ทำงานกับมือแท้ ๆ มาพูดให้ฟังเลยว่าทำยังไง

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : กองทุนทำมีแต่เอกสาร แต่ของเรามีเอกสารและความพร้อมอื่น ทุกอย่าง คณะกรรมการทุกคนไม่มีค่าตอบแทน นอกจากประชุมแต่ละครั้งเหรียญกษาปณ์จะถือเงินอย่างไรก็ช่าง ไม่มีรายได้ค่าทำบัญชี เราทำด้วยใจ ให้เกิดประโยชน์ในชุมชน คณะกรรมการต้องตั้งมั่น ต้องหาสมาชิกด้วย มีเป้าหมายหาเพิ่มเติมช่วงนี้ อยากให้เติบโตไปเรื่อย ๆ แต่มีส่วนดีอยู่ ชาวบ้านดาสีดาสาไม่เคยออม พอมีตัวนี้ ถ้านอนโรงพยาบาลเท่าไร เขาก็มาเบิกเอากับเหรียญกษาปณ์ มาเบิกได้ ดีหลาย ๆ อย่าง

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : คณะกรรมการเข้ามาด้วยจิตอาสา พอทำขึ้นมาประมาณสี่ปี ชาวบ้านก็เห็น ศรัทธากับกองทุนเรา พอคนไหนตาย เราก็ไปมอบ ก็เลยไม่มีปัญหาเรื่องเงิน ไม่เหมือนประกัน ประกันบางทีเอาเงินยาก อันนี้คนในชุมชนเราคณะกรรมการรู้เลยว่าเขาไปนอนโรงพยาบาลก็คืน ถ้าเขาได้เอกสารมา เราจ่ายอย่างเดียว

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : เมื่อวานนี้ก็มีสมาชิกเสียชีวิตคนหนึ่ง เป็นสมาชิกครบเราก็อายุไปเลย

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ถ้ามีสมาชิกเสียชีวิต เราก็ไปมอบหน้าเมรุหน้าอะไร ไม่เคยมีปัญหาเรื่องเงิน เขาก็เลยศรัทธาตรงนี้ สมาชิกก็เลยเพิ่มขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ : ในตำบลโนนสำราญที่เราทำกิจกรรมด้านการเงิน นอกเหนือจากกิจกรรมด้านการเงินแล้วมีกิจกรรมทางสังคมอื่น ๆ ไหมครับ รายรับที่เกิดขึ้นเราเอาไปใช้ในกิจกรรมอื่น ๆ อีกไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ตั้งแต่ระเบียบเก่าอย่างที่เราวางไว้ยังไม่ครบเลย

นางสายชล ศรีวิรัตน์การกุล : กำนันดึงเอาเงินหนึ่งหมื่นบาทเพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนกับคนด้อยโอกาส

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : อันนี้คือในระเบียบ ระเบียบตั้งไว้ว่าช่วยเหลือทุนการศึกษา ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส แต่เราทำได้ห้าอย่าง แต่จะทำได้เรื่อย ๆ เพราะว่าถ้ามันมีมาก แต่ตอนนี้ยังไม่ได้มันใจเท่าไรว่ามันจะอยู่ได้ยั่งยืนแค่ไหน เพราะว่าเดี๋ยวนี้การจ่ายเรื่องสวัสดิการอย่างการเสียชีวิต พอถึงวันนี้เราจ่ายแค่หมื่นห้า ครึ่งหนึ่ง แต่เป้าหมายคือสามหมื่น ถ้าคนจ่ายอายุหกขึ้นเรื่อย ๆ เราก็จ่ายสามหมื่น ถ้าครบตามระเบียบที่เราตั้งเอาไว้ เราก็ต้องจ่ายตามนั้น ตอนนี้เราจ่ายแค่หมื่นห้า อนาคตคือสามหมื่น แต่ถึงสิบหกปี เราจะมีเงินเท่าไร แล้วเราจะหาวิธีจ่ายได้หรือไม่ เราเอารูปแบบเขามาทำ แต่ไม่ได้คิดไปไกลถึงยี่สิบสามสิบปีข้างหน้า

ผู้สัมภาษณ์ : ทำไมเราไม่ไปศึกษาดูงาน เช่น สถาบันการเงินส่วนอื่น หรือนอกจังหวัด เราที่ประสบความสำเร็จ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ไปเรื่อยอยู่ แต่เขาตอบไม่ได้ ขนาดลุงประจวบของชัยภูมินี้ยังตอบไม่ได้เลย ผมเคยไปประชุม เขาบอกการจัดสวัสดิการพยายามลดลง อย่าเพิ่มมาก มันเสี่ยงเหมือนกัน ตามคณะกรรมการ ใครก็คิดไม่ได้ว่าเราจะยั่งยืนตลอดไปหรือจะจน ที่ผ่านมาสสามปีเราจ่ายไปห้าแสนบาท

ผู้สัมภาษณ์ : กล่าวอนาคตข้างหน้ารายรับไม่สัมพันธ์กับรายจ่าย คือ คนตาย คนเข้าโรงพยาบาลมันเยอะ รายรับอาจไม่ทันกับรายจ่าย ตรงนี้คือปัญหา

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ถ้าสมมติว่าตายปีละประมาณเจ็ดสิบ สมมติเราจ่ายศพละสามหมื่น มันก็ไม่พอแล้ว ถ้าเราคิดอย่างนั้นมันไม่พอ

ผู้สัมภาษณ์ : แสดงว่าเรื่องการจ่ายสวัสดิการมันก็สัมพันธ์กับอายุ ถ้าคนอายุเยอะ เข้าหุ้บเยอะ พอเขาแก่ ระหว่างวัยที่เสียชีวิต รายรับจะไม่สัมพันธ์กับรายจ่าย เพราะวัยทำงานมันน้อย อันนี้มันเป็นปัญหา

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ถึงแม้แค่นี้ก็ตาม ถ้าเรามีสมาชิกห้าสิบเปอร์เซ็นต์ขึ้นไป เราก็อยู่ได้ เดียวนี้ในนสำราญมีประมาณเจ็ดพันคน เรามีสมาชิกเพียงพันแปดร้อยคน ถ้าเราได้ห้าสิบเปอร์เซ็นต์ ทำอย่างไรเราก็อยู่ได้

ผู้สัมภาษณ์ : ตอนแรกมีสิบหมู่บ้าน จำนวนกรรมการมีสิบเอ็ดคน แสดงว่าในสิบหมู่บ้าน มีองค์กรประจำหมู่บ้านสิบองค์กร ใช่หรือไม่

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : อันนั้นไม่เป็นประเด็น คือ สภาองค์กรชุมชน เขาจะมาอบรมองค์กรชุมชน เดียวนี้มีหกสิบองค์กร กลุ่มแม่บ้าน ออมทรัพย์ จัดเป็นองค์กรชุมชนบ้าง ไม่จัดบ้าง ผมส่งไปทาง พอช. รับรองสถานภาพองค์กรชุมชนแล้ว ถึงขยับเป็นสภาองค์กรชุมชน

ผู้สัมภาษณ์ : ที่รับรองมีกี่องค์กร

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ไม่ได้จดทะเบียน แต่เขาเอาองค์กรไปยื่น พอช. รับรองสถานภาพ ส่วนที่จดทะเบียนอย่างน้อยสิบกลุ่ม เช่น กลุ่มเงินล้านต้องจดทะเบียน และกลุ่มอื่นออมทรัพย์ กลุ่มทอผ้า ที่ถูกต้องไม่ต่ำกว่าสิบห้ากลุ่ม

ผู้สัมภาษณ์ : เวลาประชุมสภาองค์กรชุมชน สมาชิกมากแค่ไหนครั้งที่เข้าประชุม

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : 45-50 คน

ผู้สัมภาษณ์ : ผมสงสัยว่ามีการประชุมสภาองค์กรชุมชนมีการประชุมเรื่องอะไรบ้าง

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : มีประเด็นตำบลจัดการตนเอง หนี้สิน ภัยพิบัติ ประชาธิปไตยชุมชน หาสาเหตุของปัญหาและวิธีแก้ปัญหา รวมแล้วคือแผน

ผู้สัมภาษณ์ : ทางหน่วยงานของรัฐได้ลงไปเกี่ยวข้องกับอะไรหรือไม่ครับ กับสภาองค์กรชุมชน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : เกี่ยวตลอด ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลที่นี่ คือ สารวัตรกำนัน ประธานกองทุนสวัสดิการ คือ กำนัน สถาบันการเงิน นายก อบต. เราทำงาน ร่วมกัน ทำงานประสานกัน พุดง่าย ๆ ก็คือช่วยอุดหนุนสภา อบต. อีกทีหนึ่ง ตรงไหนที่ อบต. ทำไม่ถึง เช่น เรื่องแผน เราส่งเข้า อบต. เวลาประชุมสภาองค์กรชุมชนก็ทำแผนเหมือนกัน คล้าย ๆ กับสภาอบต. นี่แหละ

ผู้สัมภาษณ์ : อันนี้คือการเคลื่อนไหวระดับตำบล ระดับชาติละครับ ปัญหาที่สภา องค์กรชุมชนเห็นได้ส่งเข้าไปไหมครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ตอนนั้นผมส่งแผนเข้าไปในเรื่องของที่ดิน และจะของบ สนับสนุน ผ่านตำบลจัดการตนเอง ผมได้มาตอนนั้นประมาณแปดหมื่นห้า เอามาตั้งสถาบัน การเงินชุมชน และมาบวกกับกองทุนสวัสดิการ ตอนนั้นส่งประเด็นที่ดินไป คิดว่าจะได้งบประมาณ มาสักแสนห้าหมื่นบาท ผมคิดว่าจะเอามาทำเรื่องน้ำดื่มสุขภาพ ไม่รู้จะได้หรือไม่

ผู้สัมภาษณ์ : ประเด็นคืออยากทำตำบลจัดการตนเอง ที่ดินนี้เป็นอย่างไรครับ

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ที่ดินนี้ เขาไม่ได้มองเท่าไร เพราะอยู่นอกเขต ก็มี ปัญหา ป่าชุมชนสองแห่ง อยากแก้ปัญหาดังนั้น

ผู้สัมภาษณ์ : เอาหัวข้อสุดท้ายนะครับ ประเด็นในภาพรวมที่ชุมชนทำเรื่องสวัสดิการ เรื่องการเงิน ดูแลที่ดิน สภาองค์กรชุมชน อยากเห็นภาพรวมของภาคประชาชนในจังหวัด อย่างไร เอาระดับจังหวัดชัยภูมิ ภาพรวมความเข้มแข็งอย่างไร

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ถ้าในจังหวัดนี้รวมตัวกันได้ เฉพาะทำเรื่องสวัสดิการนี้ กิดแล้ว คนเราเกิดมาทุกคนต้องการมีความสุข ถ้าดูแลเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ให้ดี ก็เป็น ความสุขส่วนหนึ่งแล้ว ถ้าทำทั้งจังหวัดกิด อยากให้เป็นอย่างนั้น

ผู้สัมภาษณ์ : อยากให้หน่วยงานไหน หรือว่าความรู้ด้านไหนลงมาช่วยไหมครับ ที่เรายังขาดอยู่

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ก็เกี่ยวกับเรื่องบัญชี อยากให้ช่วยอยู่ เพราะว่า บุคลากรเราก็อย่างนี้อย่าง ธกส. เข้ามา เรื่องอื่นผมก็ไม่ต้องการเท่าไร ผมต้องการเรื่อง ธุรกิจ เอกสาร เทคโนโลยีสมัยใหม่ คอมพิวเตอร์อย่างนี้ พวกผมคนรุ่นนี้แล้ว ไม่เป็นไม่เก่ง แต่ ถ้าเราไม่ทำ ไม่ก้าวตาม มันไม่ทันโลก ก็ต้องไปอยู่แล้ว อย่างเรื่องคอมพิวเตอร์ แต่พวกผมไม่ เป็น อยากเป็นอยู่ ก็เลยบอกเขาว่าที่ให้เขามาช่วยนี้ ก็อยากให้ช่วยเรื่องธุรกิจ เขาก็บอกว่าจะ ช่วยหลาย ๆ อย่าง จะพาไปดูงาน

ผู้สัมภาษณ์ : เราทำงานกับคนหนุ่มมาก มีคนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ถามว่าคนที่ไม่เห็น ด้วย มีไหมครับที่พยายามปิดแข็งปิดขา

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : มันก็ตามธรรมดา แต่เราไม่ได้ไปบังคับเขา เอาเฉพาะ คนที่เข้ามา คนที่ไม่เข้ามาก็แล้วแต่ คนที่ไม่เคยสมัคร เริ่มมาสมัครก็มี บางคนจ่ายแค่สามเดือน ไปฟังเขาว่าทำแค่ตำบลไม่ยั่งยืน ลาออกก็มี พอทำมาสามปีสี่ปีเห็นเขาได้เงิน กลับคืนมาสมัคร อีกก็มี หลายคนอยากสมัคร คณะกรรมการบอกว่าถ้าลาออกแล้วไม่อยากจะให้รับ เราระวังเรื่อง

ศรัทธาของคน ไม่อยากให้เงินสะดุด เดี่ยวจะเสียศรัทธา กรรมการสามปีสี่ปีถึงไม่เปลี่ยน เขาไม่
อยากให้เปลี่ยน

ผู้สัมภาษณ์ : นายก อบต. คิดยังไง ในฐานะที่เป็นประธานกองทุนด้วย มันไปด้วยกับ
อบต. ไหม อยากขยายไปที่อื่นอีกไหม

นายปรีชา กุลนอก : ผมว่าไปได้ดีเนื่องจากเราไม่มีผลประโยชน์ต่อกัน ทำงานด้วยใจ
กรรมการมีแต่ใจ ผลตอบแทนไม่คุ้ม แต่เราถือว่าเรารวมกลุ่มคนทั้งตำบล แต่ขยายไปไกลหรือไม่
นั้นขึ้นอยู่กับศักยภาพ บริบทแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน บางคนเขาแอนตี้อย่างที่เรารู้สึก
เพราะว่าเรื่องการตั้งกองทุนไม่ใช่ตั้งง่าย ๆ กว่าจะหลอมคนได้พนักกว่าคนทั้งตำบลนี้ ยาก บาง
ตำบลมีสองกองทุนขัดแย้งกันเอง ในฐานะที่ผมเป็นผู้บริหารผมพยายามเอื้อ เช่น สถานที่ อย่าง
ห้องนี้ผมยกห้อง ประสานงานจะได้คล่องตัวขึ้น ชมรมผู้สูงอายุ กองทุนต่าง ๆ มาอยู่ที่นี่ กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านมาประสานกันอยู่ที่นี่ ทำโครงการอยู่ที่นี่ บางท้องถิ่นถ้าไม่เอื้อให้ก็ไม่รู้ แต่ที่นี้อยากให้
งานเป็นไปในรูปเดียวกัน ไม่ให้มันขัดกัน

นายวิรพงษ์ แสนจันทร์ : ตามที่เจ้าหน้าที่หลาย ๆ หน่วยงานเข้ามา บอกว่าโนน
สำราญนี้ทางท้องถิ่นทำงานร่วมกันได้ เราก็ประสานกันตลอด คือทำงานร่วมกัน ไม่มี
ปัญหา ไม่มีขัดแย้งกัน พวกผมมาใช้สถานที่ อบต. นายก อบต.ก็ไม่เคยว่าอะไร ปลัดอบต.ก็
อำนวยความสะดวก อยากใช้ห้องประชุมก็ไม่ต้องทำหนังสือ ไม่มีระเบียบอะไร ประชุมสภา
องค์กรชุมชนก็ประชุมนี้ ประชุมปีหนึ่งสี่ครั้ง ตรงนี้เป็นจุดชุมชน หมู่บ้านไหนก็มาสะดวก อุปกรณ์
ก็มี สะดวกทางผู้นำทั้งนายก ปลัด เจ้าหน้าที่